

Broj: M-48/14

Zagreb, 3. travnja 2014.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u dalnjem tekstu: ZSSI, **na zahtjev dužnosnika Mladena Kešera, općinskog načelnika Općine Kalnik, za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 50. sjednici održanoj dana 3. travnja 2014. godine daje sljedeće:

MIŠLJENJE

- I. Trgovačko društvo VELKOM d.o.o., koje je u suvlasništvu dužnosnika Mladena Kešera, općinskog načelnika Općine Kalnik, može s fizičkim osobama koje se javljaju na natječaj Općine Kalnik za poticanje korištenja mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u kućanstvima na području Općine Kalnik, ugovoriti izvođenje građevinskih radova koje se fizičkim osobama sufinanciraju predmetnim natječajem, pod uvjetom da dužnosnik Mladen Kešer poštuje ograničenja koja se navode u izreci ovog mišljenja.
- II. Dužnosnik je dužan suzdržati se od svakog, pa i posrednog sudjelovanja u radnjama koje provodi Općina Kalnik u vezi s predmetnim natječajem, a posebice iz dijela postupka u kojem se utvrđuju uvjeti za sjecanja prava na sufinanciranje te dijela u kojem se ocjenjuju pristigle prijave.
- III. Dužnosnik je dužan ovo mišljenje Povjerenstva učiniti javno dostupnim obajvom na službenim internetskim stranicama Općine Kalnik te isto dostaviti Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.
- IV. Općina Kalnik ne može koristiti usluge reprezentacije u restoranu u kojem dužnosnik Mladen Kešer, općinski načelnik Općine Kalnik, ima suvlasnički udio od 45%, jer je bi isto bilo protivno članku 17. stavku 1. ZSSI-a.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je Mladen Kešer, općinski načelnik Općine Kalnik. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovним brojem 711-U-938-M-48/14-01-2, dana 19. ožujka 2014. godine, povodom kojeg se vodi predmet broj M-48/14.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a, propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Dužnosnik u zahtjevu u bitnom navodi da je suvlasnik građevinske tvrtke u kojoj ima 30% udjela u vlasništvu (temeljnog kapitalu). Općina Kalnik, u kojoj obnaša dužnost općinskog načelnika, kao nositelj projekta javila se na natječaj Fonda za zaštitu okoliša, kojim se potiče energetska učinkovitost te je dobila odobrena sredstva kojim Fond za zaštitu okoliša sufinancira korištenje mjera energetske učinkovitosti, sa 50% sredstava privatnim kućanstvima. Općina Kalnik sufinancira između 5 do 10%. U postupku provedbe navedenog programa, ukupno 20 troškovnika za izvođenje radova na privatnim kućanstvima izradila je tvrtka u suvlasništvu dužnosnika. Slijedom navedenog, dužnosnik od Povjerenstva traži mišljenje da li tvrtka u njegovom suvlasništvu smije izvoditi građevinske rade, ugovorene sa fizičkim osobama na privatnim kućanstvima na području Općine Kalnik na temelju troškovnika/ponuda koje je napravila u sklopu projekta kojeg sufinancira Fond za zaštitu okoliša i Općina Kalnik, te da li je dužnosnik u sukobu interesa ukoliko njegova tvrtka izvodi rade na privatnim kućanstvima u navedenom slučaju.

U zahtjevu dužnosnik nadalje navodi da je suvlasnik i restorana na području Općine Kalnik, i to jedinog u mjestu Kalnik, u kojem ima 45% udjela u vlasništvu. S obzirom na navedeno dužnosnik od Povjerenstva traži mišljenje da li Općina Kalnik smije koristiti usluge reprezentacije, npr. počastiti poslovne partnere, naručiti kavu za djelatnike ili sudionike sastanaka, ukoliko se radi o nekom većem skupu i smije li tražiti uslugu cateringa, s time da ukupna godišnja vrijednost tih usluga nije veća od 20.000,00 kn.

Na poziv Povjerenstva dužnosnik je dana 2. travnja 2014. godine dostavio dopunu zahtjeva, koje je zaprimljeno u knjizi ulazne pošte Povjerenstva pod brojem: 711-U-1159-M-48/14-03. U dopuni zahtjeva dužnosnik navodi tvrtku u njegovom suvlasništvu, odnosno navodi da je riječ o trgovackom društvu VELKOM d.o.o. Dužnosnik pojašnjava da je troškovnike/ponude navedeno trgovacko društvo izradilo na temelju narudžbe fizičkih osoba, koji su bili potrebni kao dokumentacija koja se dostavlja na Javni poziv za iskaz interesa za javno prikupljanje prijava za sudjelovanje u projektima poticanja korištenja mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora u kućanstvima na području Općine Kalnik u 2014. godini. Cilj Javnog poziva bilo je dobivanje podataka koliko je kućanstava zainteresirano za dobivanje mjera energetske učinkovitosti i kolika su potrebna sredstva za provođenje tih mera. Nakon odobrenja zahtjeva Općine Kalnik od strane Fonda za zaštitu okoliša, Općina namjerava raspisati natječaj u svibnju 2014. godine.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su gradonačelnici, općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu odredbi navedenog zakona, stoga je i Mladen Kešer, kao općinski načelnik Općine Kalnik obvezan postupati sukladno odredbama navedenog Zakona.

Uvidom u podatke iz sudskog registra Trgovačkog suda u Varaždinu, Povjerenstvo je utvrdilo da je pod matičnim brojem subjekta 010060528, OIB: 16208798535, upisano trgovačko društvo VELKOM d.o.o. U podacima o osnivačima/članovima društva navedeno je da su članovi društva dužnosnik Mladen Kešer i Branko Kešer.

Povjerenstvo je izvršilo uvid i u izvješće o imovinskom stanju dužnosnika koje je dužnosnik Mladen Kešer podnio Povjerenstvu dana 8. srpnja 2013. g., povodom početka obnašanja dužnosti općinskog načelnika Općine Kalnik u mandatu 2013. – 2017. U navedenom izvješću, pod popisom poslovnih udjela i dionica u fondovima i trgovačkim društvima (vrijednosni papiri i dr.), dužnosnik je naveo da u trgovačkom društvu VELKOM d.o.o. ima 21% udjela u vlasništvu (temeljnom kapitalu).

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (u dalnjem tekstu: Fond) je izvanproračunski Fond, osnovan kao pravna osoba s javnim ovlastima utvrđenim Zakonom. Fond je osnovan na temelju članka 60. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", br. 82/94. i 128/99.) i članka 11. Zakona o energiji ("Narodne novine", br. 68/01.)

Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetsку učinkovitost ("Narodne novine" br. 107/03., 144/12., u dalnjem tekstu: Zakon o Fondu) Fond za zaštitu okoliša osnovan je radi osiguranja dodatnih sredstava za financiranje projekata, programa i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređivanja okoliša.

Člankom 19. i 20. Zakona o fondu propisano je da se sredstva Fonda za zaštitu okoliša koriste za financiranje i sufinanciranje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Sredstva se daju pravnim i fizičkim osobama, korisnicima sredstava, putem zajmova, subvencija, pomoći i donacija na temelju javnog natječaja koji objavljuje Fond. Općim aktima Fonda za zaštitu okoliša utvrđuju se uvjeti koje moraju ispunjavati korisnici sredstava, uvjeti i način dodjeljivanja sredstava, kriteriji i mjerila za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava, način praćenja namjenskog korištenja sredstava i ugovorenih prava i obveza te druga pitanja od značenja za dodjeljivanje i korištenje sredstava Fonda. Korisnici sredstava Fonda dužni su dodijeljena sredstva koristiti namjenski, na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o korištenju sredstava.

Pravilnikom o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava fonda („Narodne novine“, br. 18/19., 42/12., 73/13. i 29/14.), propisano je da se sredstva fonda dodjeljuju korisnicima sredstava radi financiranja projekata, programa i sličnih aktivnosti utvrđenih sukladno članku 3., 4. i 5. navedenog Pravilnika, i to putem beskamatnih zajmova, subvencija, financijskih pomoći i donacija. Korisnici sredstava su trgovačka društva i druge pravne osobe, fizičke osobe (obrtnici), jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave, tijela državne uprave i ostali proračunski i izvanproračunski korisnici, te neprofitne organizacije i druge fizičke osobe.

Pravilnikom o načinu praćenja namjenskog korištenja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i ugovorenih prava i obveza („narodne novine“, br. 183/04. i 29/14.) propisano je da su pravne i fizičke osobe kojima su odobrena sredstva Fonda za zaštitu okoliša, i to za provedbu programa, projekata, odnosno drugih aktivnosti (u dalnjem tekstu: korisnici sredstava), dužni dodijeljena sredstva koristiti namjenski, u skladu s odlukom o odabiru korisnika i dodjeli sredstava, na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o korištenju sredstava Fonda za zaštitu okoliša. Fond za zaštitu okoliša prati korištenje sredstava koja je dodijelio za projekte, programe i druge aktivnosti te nadzire njihovo namjensko korištenje sukladno odluci o dodjeli sredstava na temelju ugovora o korištenju sredstava, ovisno o njihovo namjeni. Korisnik sredstava je dužan Fondu za zaštitu okoliša dostavljati izvješća o realizaciji programa, projekta, odnosno slične aktivnosti u rokovima utvrđenim ugovorom o korištenju sredstava. Korisnik sredstava dužan je odmah obavijestiti Fond za zaštitu okoliša o statusnim promjenama korisnika sredstava, promjeni osobe ovlaštene za zastupanje korisnika sredstava, nemogućnosti korisnika sredstava na ispunjenje ugovorom preuzetih finansijskih obveza, namjeri promjene izvođača radova, nastupu nepredviđenih okolnosti koje utječu na tehnički, organizacijski ili finansijski dio provedbe programa, odnosno projekta, odstupanjima od plana izvođenja programa, odnosno projekta i razlozima za odstupanje, drugim okolnostima koje nalaže potrebu izmjene ugovora o korištenju sredstava.

Ako korisnik sredstava dodijeljena sredstva ne koristi na način i za namjene utvrđene ugovorom o korištenju sredstava, odnosno ne izvršava ugovorene obveze, Fond za zaštitu okoliša, obustavit će dodjelu sredstava, a korisnik sredstava je dužan nenamjenski utrošena sredstva vratiti Fondu za zaštitu okoliša u roku od 15 dana od primitka pisanoga zahtjeva za povrat, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana primitka sredstava pa do dana povrata na račun Fonda.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo utvrđuje da se sredstva Fonda za zaštitu okoliša, pod uvjetima propisanim Zakonom o Fondu i pripadajućim pravilnicima, isplaćuju samim korisnicima sredstava, koji onda dobivena sredstva troše za određenu namjenu. Način trošenja sredstava kontroliran je od strane Fonda za zaštitu okoliša i podrazumijeva odgovornost korisnika sredstava za njihovo namjensko trošenje. Nadalje, iz gore citiranih odredbi Zakona i pravilnika da korisnik sredstava odabire izvođača radova te je o izboru i o svakoj promjeni izvođača korisnik dužan obavijestiti Fond.

Slijedom svega navedenog, iako je Općina Kalnik raspisala Javni poziv za iskaz interesa za javno prikupljanje prijava za sudjelovanje u projektima poticanja korištenja mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora u kućanstvima na području Općine Kalnik u 2014., povodom kojeg je troškovnike/ponude fizičkim osobama izrađivalo trgovačko društvo u kojem dužnosnik ima udjele u vlasništvu (temeljnom kapitalu), opisane okolnosti ne predstavljaju same po sebi kršenje odredbi ZSSI-a, niti se povodom poticanja korištenja mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u kućanstvima dužnosnik Mladen Kešer nalazi u sukobu interesa.

Sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe ili se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe ili može utjecati na njegovu nepristranost u obnašanju javne dužnosti. Javni poziv za iskazivanje interesa u Općini Kalnik prethodio je izradi ponuda/troškovnika fizičkim osobama, koje su mogle slobodno izabrati sastavljača troškovnika/ponuda, odnosno izrada ponude / troškovnika od strane točno određenog trgovačkog društva nije bila uvjetovana u samom Javnom pozivu. Trgovačko društvo VELKOM d.o.o. je troškovnike/ponude izradilo na temelju (slobodnih) poziva fizičkih osoba koje su se prijavljivale na Javni poziv. Iz navedenih okolnosti, ne proizlazi da je dužnosnik Mladen Kešer koristio položaj dužnosnika kako bi utjecao na dobivanje poslova trgovačkog društva VELKOM d.o.o., niti opisane okolnosti ukazuju da je privatni interes dužnosnika, odnosno interes trgovačkog društva u njegovom suvlasništvu, utjecao ili mogao utjecati na nepristranost dužnosnika u obnašanju javne dužnosti.

Međutim, Povjerenstvo smatra potrebnim da dužnosnik Mladen Kešer u dalnjem tijeku postupka sufinanciranja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora u kućanstvima na području Općine Kalnik, poduzme radnje u svrhu zaštite vlastitog integriteta i vjerodostojnosti te učinkovitog upravljanja situacijom potencijalnog sukoba interesa. U tom smislu, Povjerenstvo upućuje dužnosnika da se u dalnjem postupku suzdrži od svakog, pa i posrednog sudjelovanja u radnjama koje provodi Općina Kalnik u vezi s predmetnim natječajem, a posebice iz dijela postupka u kojem se utvrđuju uvjeti za sjecanje prava na sufinanciranje, te dijela u kojem se ocjenjuju pristigle prijave. Dužnosnik je također dužan ovo mišljenje Povjerenstva učiniti javno dostupnim objavom na službenim internetskim stranicama Općine Kalnik te isto dostaviti Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

U odnosu na korištenje usluga reprezentacije Općine Kalnik u restoranu u suvlasništvu dužnosnika, Povjerenstvo navodi da je člankom 17. stavkom 1. ZSSI-a, propisano da poslovni subjekt u kojem dužnosnik ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu (kapitalu) ne može stupiti u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost niti smije biti član zajednice ponuditelja ili podisporučitelj u tom poslovnom odnosu. Ova zabrana propisana je bez iznimke. Stoga, Općina Kalnik ne može koristiti usluge reprezentacije u restoranu u kojem dužnosnik Mladen Kešer, općinski načelnik iste općine, ima suvlasnički udio od 45%. Napominje se da su pravni poslovi, odnosno pravni akti koji su sklopljeni, odnosno doneseni protivno odredbama članka 17. stavka 1. ZSSI-a ništetni, a Povjerenstvo je obvezno bez odgađanja dostaviti predmet nadležnom državnom odvjetništvu na daljnje postupanje, radi utvrđenja ništetnosti pravnog posla, odnosno pravnog akta. Obveze koje proizlaze iz članka 17. ZSSI-a, sukladno članku 20. stavku 3. istog Zakona, počinju danom stupanja na dužnost i traju dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti.

Slijedom navedenoga, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta. Mišljenje će se dostaviti dužnosniku te će biti objavljeno na Internet stranici Povjerenstva.

PREDsjEDNICA POVJERENSTVA, Dalija Orešković, dipl.iur.